

Prezentarea proiectului "Mimicry" de Gabriela Stoica

Revenirea la conceputul de *mimesis* ca proprietate fundamentală a omului este mai evidentă în teoriile lui Walter Benjamin, în care *mimesis* permite o identificare cu lumea externă, o similitudine între sine și Celălalt (Walter Benjamin, "On the Mimetic Faculty, Reflections", 1986). Acest termen pare a fi un termen psihanalitic preluat de la Freud unde identificarea nu se bazează pe o imitare ca atare, ci pe un moment inconștient al asimilării psihice (Sigmund Freud, "The Interpretation of Dreams", 1900).

Complexitatea tematicilor și metodologiilor în studiul culturii permite termenului de *mimesis* să se detașeze de la înțelesul antic, modificându-l considerabil și oferindu-i noi perspective de analiză. Mimetismul sau *mimema* este definit ca fiind rezultatul unei acțiuni, iar *mimesis*, acțiunea în sine. Multi autori se raportează la procesul mimetic ca referință la Celălalt în curs de a face trimitere la similitudine.

"Mimicry" presupune o paralelă între studiul antropologic social și cultural al măștilor venețiene din secolul 18 și practica artistică contemporană ca modalitatea de expresie artistică asumată critic. Proiectul artistic încadrează o serie de lucrări în care masca are sens de identificare cu un Ideal generat de societate, de a deveni sau de a se identifica cu Celălalt, element de camuflare socială sau sexuală, depersonalizare sau obiect fetișist.

Moretta/Servetta muta

Ovală, din catifea sau piele neagră, prinsă cu un buton în interiorul gurii (ținută între dinții încleștați), Moretta a fost inventată în Franța în sec. 18. Apare pentru prima oară în lucrarea lui de Pietro Longhi, "The Rhinoceros" în 1751 și iese din uz în 1760. Această masca era purtată în special de înaltă societate, de servitori (atât de femei cât și de bărbați), atunci când purtătoarele vizitau o mănăstire (la saloanele de călugări) în cazul în care jurămintele de tăcere erau oficiale și în casele de jocuri de noroc. Adoptată mai târziu în mod conștient de înalta societate ca accesoriu de evidențiere a frumuseții feminine, renunțându-se de această dată la butonul de susținere, Moretta a determinat femeile să-și dezvolte un comportament cochet (înclinarea capului, fluturarea genelor, o apăsare de mână), devenind un limbaj corporal specific și complex de flirt. Cu toate acestea, purtătoarea era determinată să pozeze în imposibilitatea de a vorbi, mânca sau bea. Această tăcere impusă mulțumea omologiei de sex masculin, care încurajau astfel tăcerea într-o eră în care opiniile femeilor erau considerate ca fiind lipsite de importanță, fiind evaluate doar pentru atributele lor fizice. Conceptul de mimetism apare aici în procesul identificării genului feminin cu ideile stereotipe condiționate de societatea venețiană despre Femeinitate. "Celălalt încetează să mai fie o ființă umană concretă și se transformă în întruchiparea unei proiecții a spiritualului" Mathilde Niel, "Le drame de la libération de la femme", 1968). Identificarea cu Imaginea Model oferă purtătorului un sentiment de securitate. Cu cât individul se simte mai asemănător cu acest stereotip, personalitatea lui i se pare mai puternică, pentru că a câștigat aprobarea colectivității și pe cea a propriei sale conștiințe. Sistemul "moral" de referințe produce o refulare a personalității reale prin care individul adoptă o personalitate de împrumut, o pseudo-personalitate pe care începe să o considere adevărata lui personalitate. Astfel, femeia urmărește să fie conformă cu Imaginea Ideală de Frumusețe. Ea este constrânsă să creadă că docilitatea și renunțarea la dorințele individuale constituie o parte a atracției sexuale. Michel Leiris descrie plăcerea fetișistului la vederea corpului femeii mascate care astfel și-a pierdut identitatea devenind ființă generică. Ceea ce autorul prezintă ca fiind erotism presupune o

luare în posesie, o dominare devenită instinct, o obiectificare sexuală a femeii înlănțuită și depersonalizată. ("Documents", surrealist art magazine edited by George Bataille, Paris, 1929-1930). Lucrarea Servetta Muta utilizează limbajul de semne italian ca modalitate metaforică pentru a evidenția imposibilitatea de afirmare a genului feminin.

Presentazione progetto "Mimicry" di Gabriela Stoica

Il ritorno al concetto di mimesis come una proprietà fondamentale dell'uomo è più evidente nelle teorie di Walter Benjamin, dove mimesis permette un'identificazione con il mondo esterno, una somiglianza tra il sé e l'Altro (Walter Benjamin, "Sulla facoltà mimetica, Riflessioni", 1986). Questo termine sembra essere un termine preso dalla psicoanalisi di Freud in cui l'identificazione non è basata su una semplice imitazione, ma su un momento inconscio dell'assimilazione mentale (Sigmund Freud, "L'interpretazione dei sogni", 1900).

La complessità dei temi e delle metodologie per lo studio della cultura permette al termine mimesis di staccarsi dal significato antico, cambiandolo notevolmente e offrendoli nuove prospettive di analisi. Il mimetismo o *mimema* è definito come il risultato di un'azione, e la mimesis come l'azione stessa. Molti autori si riferiscono al processo mimetico come riferimento all'Altro in corso di rimandare alla somiglianza.

"Mimicry" implica un parallelo tra lo studio antropologico sociale e culturale delle maschere veneziane del 18° secolo e la pratica dell'arte contemporanea come mezzo di espressione artistica assunta a livello critico. Il progetto artistico inquadra una serie di opere in cui la maschera ha un senso di identificazione con l'Ideale generato dalla società, di diventare o di individuarsi con l'Altro, anche elemento di camuffamento sociale o sessuale, depersonalizzazione oppure oggetto feticista.

Moretta/Servetta muta

Ovale, di velluto o pelle nera, fissata con un pulsante all'interno della bocca (tenuta tra i denti stretti), Moretta è stata inventata in Francia nel sec. 18. Compare per la prima volta nell'opera di Pietro Longhi, "Il rinoceronte" nel 1751 e non viene più utilizzata dal 1760. Questa maschera è stata indossata in particolare dall'alta società, dai servi (uomini e donne), quando le donne visitavano un monastero (agli incontri dei monaci) nel caso in cui erano stabiliti dei voti di silenzio, e nelle case da gioco. Consapevolmente adottata più tardi dall'alta società come accessorio per sottolineare la bellezza femminile, questa volta rinunciandosi al pulsante di sostegno, Moretta ha sviluppato nelle donne un comportamento civettuolo (l'inclinazione della testa, lo svolazzare delle ciglie, un tocco di mano), diventando un linguaggio corporale specifico e complesso di flirtare. Tuttavia, quella che la indossava doveva assumersi l'impossibilità di parlare, mangiare o bere. Questo silenzio imposto era gradito dagli uomini, che incoraggiavano il silenzio in un'epoca in cui le opinioni delle donne non erano rilevanti, loro essendo valutate in base alle loro doti fisiche. Il concetto di mimesi si verifica qui nell'identificazione del sesso femminile con le idee stereotipate della società veneziana sulla Femminilità. "L'altro cessa di essere un essere umano concreto e diventa l'incarnazione di una proiezione spirituale" (Mathilde Niel, "Le drame de la libération de la femme", 1968). L'identificazione con l'Immagine Modello dava a chi lo indossava un sentimento di sicurezza. Sempre più l'individuo si sentiva più simile a questo stereotipo la sua personalità sembrava più potente

perché aveva ricevuto l'approvazione della comunità e quella della propria coscienza. Il sistema di riferimento "morale" s'impegna di negare la personalità reale, e l'individuo assume una nuova personalità, una pseudo-personalità che inizia a considerare come se fosse la sua. Quindi, la donna cerca di conformarsi all'Immagine Ideale di Bellezza. Lei è costretta a credere che la docilità e il rinuncio ai desideri individuali fanno parte dell'attrazione sessuale. Michel Leiris descrive il piacere feticistico alla vista del corpo della donna mascherata, che si è persa l'identità ed è diventata generica. Quello che l'autore presenta come erotismo implica la presa di possesso, la dominazione diventato istinto, una oggettivazione sessuale della donna incatenata e spersonalizzata. ("Documents", surrealist art magazine edited by George Bataille, Paris, 1929-1930). **Servetta Muta** usa la lingua dei segni italiana come un modo metaforico per evidenziare l'incapacità dell'affermazione femminile.

Presentation of the project "Mimicry" by Gabriela Stoica

Returning to the concept of *mimesis* as a fundamental ability of man is more evident in the theories of Walter Benjamin, where *mimesis* allows the identification with the external world, a similarity between the self and the Other (Walter Benjamin, "On the Mimetic Faculty, Reflections", 1986). This term seems to be taken from Freud's psychoanalysis where identification is not based on imitation as such, but on a moment of unconscious mental assimilation (Sigmund Freud, "The Interpretation of Dreams," 1900).

The complexity of the topics and methodologies in the study field of culture allows the term of *mimesis* to detach from the ancient meaning, changing it considerably and offering new perspectives of analysis. Mimicry or *mimema* is defined as the result of an action, and *mimesis*, as the action itself. Many authors refer to the mimetical process as a reference to the Other mentioning similarity at the same time.

"Mimicry" implies a parallel between the social and cultural anthropological study of 18th century venetian masks and the contemporary art practice as a form of critically assumed artistic expression. The art project brings together a series of works in which the mask has a sense of identification with the Ideal generated by society, the one of becoming or of identifying oneself with the Other, the one of the element of social or sexual camouflage or the one of depersonalization or fetishist object.

Moretta/Servetta muta

Oval, made of black velvet or leather, caught with a button on the inside of the mouth (held between the clenched teeth), Moretta was invented in France in the 18th century. For the first time it appeared in the work of Pietro Longhi, "The Rhinoceros" in 1751 and was no longer used since 1760. This mask was worn especially by the high society, by servants (both women and men), when the carriers (women) were visiting a monastery (at the meetings of monks) if the vows of silence were official and also in the gambling houses. Consciously adopted later by the high society as an accessory for highlighting the feminine beauty, this time giving up on the button support, women were constrained to develop their stylish behavior (tilting of head, fluttering eyelashes, a hand touch), becoming a specific and complex body language of flirting. However, the carrier was unable

to speak, eat or drink. This imposed silence contented the male counterparts, thus encouraging silence in an era in which women's opinions were considered unimportant, women being evaluated only for their physical attributes. The concept of mimicry is evident in the process of feminine gender identification with stereotypical ideas about femininity conditioned by the Venetian society. "The Other stops being a concrete human being and turns into the embodiment of a projection of the spiritual" (Mathilde Niel, "Le drame de la libération de la femme", 1968). Identification with the Ideal Image offers the wearer a sense of security. As the individual feels more similar to this stereotype, his personality seems more powerful because it won the acceptance of the community and that of his own conscience. The 'moral' system of reference produces a rejection of the real personality in which the individual absorbs a borrowed personality, a pseudo personality that he begins to consider his true personality. Thus, the woman seeks to conform to the Ideal Image of Beauty. She is constrained to believe that docility and giving up the individual desires is a part of sexual attraction. Michel Leiris describes fetishistic pleasure at the sight of the masked woman's body which in this way loses its identity becoming a generic being. What the author shows as eroticism involves taking possession, a domination that became instinct, a sexual objectification of women chained and depersonalized. ("Documents" surrealist art magazine edited by George Bataille, Paris, 1929-1930). **Servetta Muta** uses Italian sign language as a metaphorical way to highlight the impossibility of affirming feminine gender.